

Kurzusleírás (tematika)

Kurzus címe: Társadalmi és pszichológiai stúdiumok A társadalmi igazságosság kérdései a művészet és a design területén				
Kurzus oktató(k) neve és elérhetősége: Balázs Anna balazsann@gmail.com				
Kód: B-AE-501-2D	Kapcsolódó tanterv (szak/szint): ESBA	A tantárgy helye a tantervben (szemeszter): 1-5.	Kredit: 5 (előadással együtt)	Tanóraszám: 24 Egyéni hallgatói munkaóra: 51
Kapcsolt kódok: -	Típus: előadás	Szab.vál-ként felvehető-e? nem	Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek: -	
A kurzus kapcsolatai (előfeltételek, párhuzamosságok): A kurzust a B-AE-501 Társadalmi és pszichológiai stúdiumok 1. előadással együtt kell felvenni				
A kurzus célja és alapelvei: A kurzus célja, hogy a hallgatók ismereteket szerezzenek a társadalmi igazságosság alapelveiről, valamint azok alkalmazási lehetőségeiről a kulturális gyakorlatokban. A képzés kiemelt figyelmet fordít a kritikai gondolkodás, az etikus döntéshozatal és a társadalmi, kulturális, valamint ökológiai szempontok integrálására a tervezési folyamatok során. A kurzus elősegíti, hogy a résztvevők képesek legyenek önálló, reflektált szakmai pozíciót kialakítani, miközben felismerik és elemzik saját tevékenységük dilemmáit, ellentmondásait és társadalmi hatásait.				
A kurzus alapelvei <ul style="list-style-type: none">• Kritikai szemléletmód fejlesztése: A hallgatók képessé válnak arra, hogy elemzéseket végezzenek saját szakmai gyakorlatukról, valamint az azt befolyásoló szociális, kulturális és ökológiai kontextusról.• Többszempontúság érvényesítése: A különböző nézőpontok és megközelítések befogadása és integrálása.• Kritika és önkritika gyakorlása: A hallgatók elsajátítják a kritikai reflexió és az önkritikus szemlélet alkalmazását, amely lehetővé teszi számukra, hogy tudatos és felelős szakmai álláspontot alakítsanak ki.• Etikai felelősségvállalás: A kurzus a társadalmi és ökológiai dimenziók következetes figyelembevételére ösztönzi a hallgatókat, kiemelve az etikai kérdések szerepét a tervezési folyamatokban.				
Tanulási eredmények (fejlesztendő szakmai és általános kompetenciák):				
Tudás: <ul style="list-style-type: none">• a hallgatók megismerkednek a társadalmi igazságosság elméleti kereteivel, valamint ezek alkalmazásával a művészet és design területén;• felismerik szakmai területeik legfontosabb dilemmáit, kérdéseit és ellentmondásait;• megértik a kulturális termelés és hatalmi viszonyok összefüggéseit, valamint ezek hatását a tervezési folyamatokra.				
Képesség: <ul style="list-style-type: none">• képesek kritikusan rátekinteni saját pozícióikra, és önálló viszonyt kialakítani a szakmai területeiken felmerülő dilemmákhoz;				

- képessé válnak a különböző, egymással akár ellentétes nézőpontok egyidejű alkalmazására és értelmezésére;
- önállóan és csoportban is képesek saját területükön kutatási projekteket megvalósítani, azok eredményeit elemzően értékelni, és reflexióval kiegészíteni.

Attitűd:

- nyitottá válnak a szociális, kulturális és ökológiai perspektívák befogadására és integrálására;
- elköteleződnek a felelős, társadalmilag érzékeny és fenntartható szakmai gyakorlat mellett;
- kritikus és önkritikus hozzáállást alakítanak ki, amely támogatja őket szakmai döntéseik tudatosításában és fejlesztésében.

Autonómia és felelősségvállalás:

- képesek felelősséget vállalni saját döntéseikért és azok társadalmi, kulturális, valamint környezeti hatásaiért;
- fejlesztik a csoportmunkában való részvételhez szükséges kommunikációs készségeiket, miközben reflektálnak a közös munkafolyamatokra és azok eredményeire;
- önálló és tudatos szakmai álláspontot alakítanak ki, amelyet képesek megalapozottan és érthetően képviselni.

A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, témák:

lásd a „Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai” blokkban

Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai:

1.hét: Bevezetés és ismerkedés

A kurzus céljainak, tematikájának és módszertanának bemutatása. A társadalmi igazságosság mint keret rövid bevezetése

2.hét: Társadalmi igazságosság és elismeréselméletek

A társadalmi igazságosság alapvető elméletei

3.hét: Bourdieu és a kulturális mező elmélete

A kulturális tőke, társadalmi mezők és hatalmi viszonyok és ezek összefüggései az elismeréselméletekkel

4.hét: Reprezentáció és hatalom

Kisebbségek reprezentációja és a reprezentációs küzdelem

5.hét: Kulturális termelés és társadalmi igazságosság etikai kérdései

Hogyan hatnak a kulturális termelési igények a társadalmi igazságosságra? Etikai kérdések és hatalmi viszonyok

6-7. hét: Egyéni hallgatói prezentációk

Egy-egy design vagy művészeti projekt elemzése a társadalmi igazságosság szempontjából

8. hét: Fenntarthatóság és ökológiai igazságosság

Az ökológiai szempontok szerepe a designban és a művészetben

9. hét: Város és vidék, globális és lokális dimenziók

A globalizáció hatásai a helyi közösségekre és a kulturális termelésre

10. hét: Kritikai, önkritika és többszempontúság

Hogyan lehet különböző perspektívákat integrálni a tervezési folyamatokba? Kritika és önkritika gyakorlata

11-12. hét: Hallgató záró prezentációk

A korábban megbeszélte szerinti minikutatások eredményeinek prezentációja

A hallgatók tennivalói, feladatai:

- órai aktív részvétel
- kötelező szakirodalmak elolvasása, feldolgozása
- egyéni prezentáció készítése
- minikutatás

A tanulás környezete: tanterem

Értékelés:

A kurzuson az órai aktivitás, a prezentáció és a kutatómunka kerülnek értékelésre. Az érdemjegy a következő elemek súlyozásával áll össze:

- aktív részvétel a diszkussziókban 30%
- év közbeni prezentáció 30 %
- kutatási projekt eredménye és prezentációja 40 %

Az érdemjegy kiszámítása:

86–100 % – jeles (5)

71–85 % – jó (4)

61–70 % – közepes (3)

51–60 % – elégséges (2)

0–50 % – elégtelen (1)

Kötelező irodalom:

Fraser, N. (2008). Az újraelosztástól az elismerésig? Az igazságosság dilemmái a poszt-szocializmus korában. In A. Kende & R. Vajda (Szerk.), *Rasszizmus a tudományban* (o. 337–387). Napvilág Kiadó.

Bourdieu, P. (1985). Az identitás és a reprezentáció: A régió fogalmának kritikai elemzéséhez. *Szociológiai figyelő*, 1(1-2.), 7–22.

Bishop C. (2007). A szociális fordulat. A kollaboráció és elégedetlenségei. Exindex.

<http://exindex.hu/print.php?page=3&id=531>

Misetics B. (2016). Egy jószándékú félreértés: a designtermék és a hajléktalanság problémája.

Artportal. <https://web.archive.org/web/20221006081223/https://artportal.hu/magazin/egy-joszandeku-felreertes-a-designtermek-es-a-hajlektalansag-problemaja/>

Ajánlott filmek:

Kix (2024)

Nyersanyag (2024)

Episode III.: Enjoy Poverty (2008)

Máshol/korábban szerzett tudás elismerése/ validációs elv:

- Nem adható felmentés a kurzuson való részvétel és teljesítés alól,
- Felmentés adható egyes kompetenciák megszerzése, feladatok teljesítése alól,
- Más, tevékenységgel egyes feladatok kiválhatók,
- Teljes felmentés adható.

Tanórán kívüli konzultációs időpontok és helyszín:

Szerdánként, előzetes emailos (balazsann@gmail.com) egyeztetés alapján.